

Osallisuusohjelman toimeenpanosuunnitelma 2025

Esityksen alaotsikko

17.4.2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

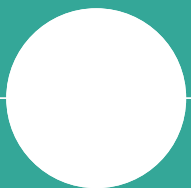
Sisällys

Osa 1. Taustaa

- 1.Johdanto
- 2.Katsaus vuoden 2024 osallisuustyöhön
- 3.Keskeiset opit vuodelta 2024
- 4.Keskeiset opit ja osallistumista edistävät ja ehkäisevät tekijät

Osa 2. Osallisuustyö vuonna 2025

- 1.Osallisuusohjelmaan kirjatut toimenpiteet ja tarkennukset
- 2.Osallisuustyön painopisteet vuonna 2025
- 3.Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimimalli
- 4.Asiakkaiden ja asukkaiden osallisuuden vahvistaminen
- 5.Osallisuus rakenteissa ja toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa
- 6.Osaamisen vahvistaminen
- 7.Yhdyspinta- ja sidosryhmäyhteistyö
- 8.Henkilöstöosallisuus
- 9.Viestintä
- 10.Kohti vuotta 2026 – Uusi osallisuusohjelma

Osa 1. Taustaa

Johdanto

- Osallisuusohjelma –Jokaisen Oma Häme on tehty vuosille 2024-2025
- Osallisuustyötä on tehty vuoden alusta alkaen, ja toimeenpanosuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä on suunniteltu ja toteutettu vuoden alusta alkaen
- Tässä toimeenpanosuunnitelmassa kuvataan ne painopisteet ja toiminnot, jotka ohjaavat osallisuustyötä vuonna 2025
- Toimeenpanosuunnitelman ajatuksena on;
”se mitä tehdään pienesti, vaikuttaa jatkossa isosti”

Katsaus vuoden 2024 osallisuustyöhön

Vuoden 2024 osallisuustyön keskeisimpiä kokonaisuuksia

Pidempiaikaisia prosesseja, joihin liittyy kokeiluja	Järjestöyhteistyön tiivistäminen ja järjestöyhteistyön asiakirjan valmistelu	Osallisuuden huomiointi asiakirjoissa Hyvinvointikertomus ja –suunnitelma Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	Henkilöstöosallisuuden monet muodot esim: • Henkilöstöpäivät • Sähköiset kyselyt ja keskustelut
Juurtuneita pidempiaikaisia prosesseja	Asiakasosallisuuden monet muodot • Palautejärjestelmän käyttöönotto • Asukaspooli ja kehittäjäasiakasrekisteri • Terveystuella asiakasraati		
Yksittäiset kokeilut tai lyhyet prosessit	Osallistuminen ja vaikuttaminen palveluverkkoselvitykseen ja –suunnitelmaan	Digitaalisten menetelmien kokeilut	

Kokemuksia vuodelta 2024

- ✓ Arvioinnissa painottui toteutettujen prosessien ja menetelmien määriä sekä osallistujien määriä
- ✓ Vuoden 2024 osallisuusohjelman toimeenpanosuunnitelmaan kirjatuista toimenpiteistä osa toteutumatta.
- ✓ Toteutumattomien toimenpiteiden taustalla esimerkiksi seuraavat tekijät
 - Osallisuustyön resurssimuutokset
 - Rakenteiden puutokset
 - Vaikuttavuuden seurannan puute

Keskeiset opit vuodelta 2024

1. Tarvitaan vahvempi osallisuustyön strateginen kiinnittäminen

- Osallisuustyö pitää sitoa vahvemmin organisaation rakenteisiin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin kuten strategiaan.
 - Vahvempi kytkentä organisaation ydintehtäviin.

2. Osallisuustyö tarvitsee selkeät rakenteet ja yhteiset tavoitteet

- Vaikuttava osallisuustyö tarvitsee riittävästi resursseja, selkeät yhteiset tavoitteet, vastuut ja tehtävät sekä koordinointia.

3. Osallisuustyö tarvitsee onnistuakseen vahvaa sitoutumista

- Laadukas osallisuustyö vaatii johdon ja muun henkilöstön sitoutumista.
 - Osaamisen vahvistaminen lisää yhteistä ymmärrystä ja siten vahvistaa sitoutuneisuutta

Kun osallisuustyö kytketään tiiviimmin organisaation toimintaan, luodaan työlle selkeät rakenteet ja tavoitteet sekä varmistetaan vahva sitoutuminen, se johtaa todennäköisesti vaikuttavampaan ja merkityksellisempään osallisuustyöhön.

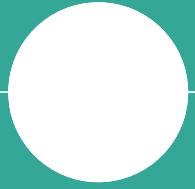

Keskeiset opit ja osallistumista edistävät ja ehkäisevät tekijät

Keskeiset opit liittyvät taulukossa kuvattuihin osallistumista edistäviin ja ehkäiseviin tekijöihin tarkasteltuna organisaation ja toiminnan näkökulmasta. Taulukko perustuu Johanna Sinkkosen (2024) työn alla olevaan väitöskirjaan.

Osallistumista edistävät tekijät			
Erilaisten kansalaisten ja vaikuttamis-tarpeiden tunnistaminen ja huomioiminen	Tunnistettuna osana kehittämisen ja päätöksenteon prosesseja	Toimivat sisäiset rakenteet, viestintä ja resurssi	Yhdessä tekemisen avoin toimintakulttuuri
Tuttuus paikallisella tasolla	Tavoitteellisuus ja suunnitelmal-lisuus	Osaaminen	Jaettu ymmärrys ja organisaation sisäinen puhe

Osallistumista ehkäisevät tekijät			
Vaikuttavuuden sijaan huomio määrässä	Epäselvät ja kireät valmistelu- ja päätöksenteko-prosessit sekä edustuksellisen ja suoran demokratian välinen suhde	Osallistuminen jää osallisuusasian-tuntijoiden varaan	Sitoutuminen, hierarkkisuus ja asiantuntija-lähtöinen toimintakulttuuri
Keskuskunta-painotteisuus, suuri koko ja pitkät välimatkat johtavat osallistumisen kaventumiseen	Osallistuminen ei strategisoidu, jää yksittäisiksi ja vaatimattomiksi teoiksi	Vanhentuneet osallistumisen tavat ja toiminta	Ei ymmärretä osallistumisen merkitystä, tarvetta tai asioita, joihin kuntalaiset voivat vaikuttaa

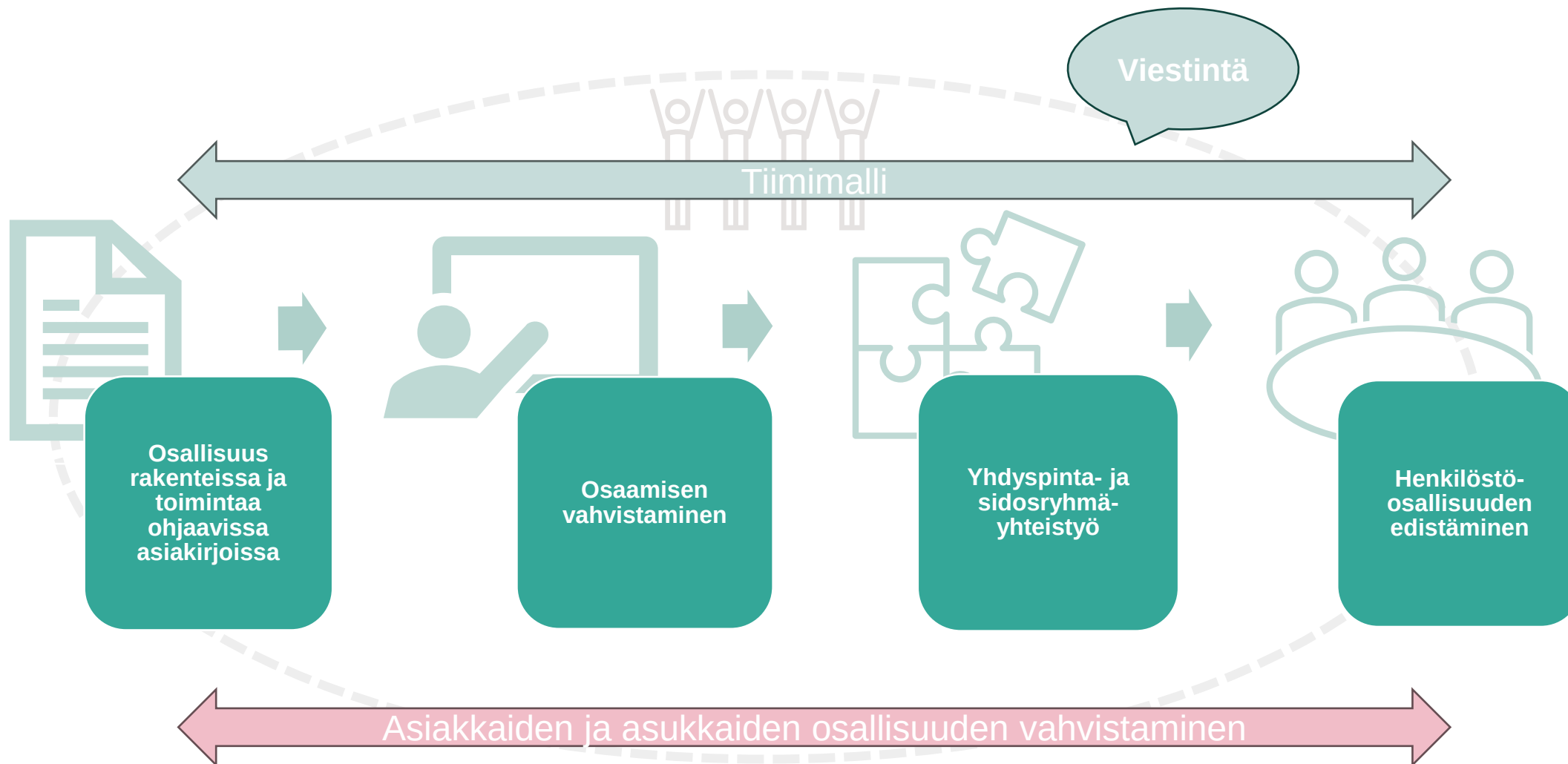
Osa 2. Osallisuustyö vuonna 2025

Osallisuusohjelmaan kirjatut toimenpiteet ja tarkennukset

Osallisuusohjelmaan kirjatut toimenpiteet vuodelle 2025	Toimenpiteisiin tehtyt tarkennukset toimeenpanosuunnitelmassa 2025
Kuvataan organisaation sisäistä osallisuustyötä	Osallisuus rakenteissa ja toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa • Osallisuustyöhön selkeät rakenteet, tavoitteet ja vastuut • Henkilöstöosallisuuden edistäminen
Toteutetaan osallisuuskampanja sekä lisätään tietoisuutta osallistumisen ja vaikuttamisen merkityksestä ja mahdollisuuksista	Osaamisen vahvistaminen • Lisätään ja vahvistetaan osaamista osallisuustyön merkityksestä ja prosesseista sisäisesti ja ulkoisesti • Viestitään aktiivisesti osallisuuteen liittyvistä teemoista
Kokeillaan uusia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja	• Yhdyspinta- ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen • Asukkaiden ja asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen
Kehitetään osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja yhdessä asukkaiden, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa huomioiden erityisesti ne ihmisryhmät, joille osallistuminen ja vaikuttaminen on syystä tai toisesta hankalaa	• Yhdyspinta- ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen • Asukkaiden ja asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen
Arvioidaan osallisuustyön vaikutuksia	Määrien tarkastelusta laadulliseen arviointiin • Tavoitteena lisätä osallisuustyön vaikuttavuutta

Osallisuustyön painopisteet vuonna 2025

Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimimalli

Yksi vuoden 2025 keskeinen toimenpide on se, että organisaatioon perustetaan osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimimalli. Tiimi tuottaa, toteuttaa, seuraa ja arvioi osallisuusohjelmaan sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmia, sekä niiden toimeenpanosuunnitelmiin kirjattuja toimenpiteitä. Tiimin keskeinen tavoite on alueen asukkaiden, asiakkaiden, sidosryhmien ja henkilöstön osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen ja vahvistaminen.

Tiimin tehtävät ja toimenpiteet:

- Tuo yhteen osallisuustyön eri näkökulmia
- Kehittää osallistavaa organisaatiokulttuuria.
- Koordinoi osallisuus- ja yhdenvertaisuustyötä hyvinvointialueella.
- Vahvistaa osallisuus- ja yhdenvertaisuusosaamista koko organisaatiossa.
- Tukee toimialoja tarjoamalla asiantuntijatukea.
- Edistää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta strategisessa kehittämisessä, päätöksenteossa ja viestinnässä.

Tiimin rakenne:

- Ydintiimi koostuu asiantuntijoista, joiden osaamisalueet kattavat osallisuuden eri muodot. Ydintiimi perustettu 3/25
- Laajennettu tiimi pyritään muodostamaan toimialojen edustajista ja asiantuntijoista, joille tuotetaan syventävää koulutusta, ja jotka tukevat toimialojen osallisuustyötä.
- Kokouksia on tarkoitus pitää kahden viikon välein ydintiimille ja kuukausittain laajennetulle tiimille.

Asiakkaiden ja asukkaiden osallisuuden vahvistaminen

- Asiakkaiden ja asukkaiden osallisuuden vahvistaminen on osallisuustyön keskiössä, yhteinen tavoite ja arvopohja, joka ohjaa osallisuustyön kaikkia toimenpiteitä.
- Tavoitteena on vahvistaa ja tuoda käytäntöön Oma Hämeen arvoja **asiakslähtöisyys** ja **yhdenvertaisuus**.

Tehtävä	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Asiakasraatitoiminnan kehittäminen • Digitaalinen raati • Uusien asiakasraatien perustaminen (vähintään 2 kpl)	• Prosessin vaihe • Toteutuminen kyllä/ei	• Sanna Mäkynen • Anna Erkamo • Milla Elo • Toimialat Toteutuksen tukena • Asiakslähtöisyystiimi
Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittäminen	• Toimintamallin kuvaaminen (K/E) • Prosessin vaihe	• Sanna Mäkynen • Roosa Hyttinen Toteutuksen tukena • Asiakslähtöisyystiimi
Palautejärjestelmästä saadun tiedon hyödyntäminen asiakaskokemuksen parantamisen tueksi	• Tarkennettu ja arvioidaan osana OKR-raportointia	• Sanna Mäkynen Toteutuksen tukena • Asiakslähtöisyystiimi
Vaikuttamistoimielinten osallistamisen systemaattisuuden ja suunnitelmallisuuden edistäminen	• Vaikuttamistoimielimiä tai niiden valitsemia edustajia on osallistettu toimialoilla käynnissä olevaan palvelujen kehittämiseen (kuinka moneen valmisteluun / valmisteluryhmään on osallistettu)	• Tuula Salminen Toteutuksen tukena • Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi

Osallisuus rakenteissa ja toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa

Tehtävä	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Uuden strategian valmistelutyö. Huolehditaan, että osallisuustyö pysyy mukana valmistelussa	Osallisuuden rooli uudessa hyvinvointialueen strategiassa	Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi
Toimialojen tukeminen toiminnalliseen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan kirjattujen osallisuutta edistävien toimenpiteiden toteuttamisessa Kolme tuen tasoa: - Toimeenpano - Asiantuntijatuen antaminen - Seuranta ja arviointi	Kts. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa mainitut mittarit	- Kts. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa mainitut vastuutahot - Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi
Toimialojen tukeminen alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan sekä sen alasuunnitelmiin kirjattujen toimenpiteiden toteuttamisessa Kolme tuen tasoa: - Toimeenpano - Asiantuntijatuen antaminen - Seuranta ja arviointi	- Itsearviointi (esim. prosessit ja menetelmät) - Kyselyt - Seurantatieto	- Hyte- ja osallisuusyksikkö - Tuula Salminen - Anna Erkamo

Osaamisen vahvistaminen

Tehtävä	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Asiantuntijatuesta tiedottaminen ja tuen antaminen toimialoille	- Sisäinen tiedote tiimin tuottamista asiantuntijapalveluista tehty k/e - Itsearviointi (konsultaatioiden määrä ja saatu palaute)	Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi
Osaamistarpeiden kartoittaminen ja sisäinen koulutussuunnitelma Koulutukselliset tapaamiset laajennetulle osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimille	- Koulutussuunnitelma tehty k/e - Koulutukselliset tapaamiset aloitettu k/e	Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi
Perehdytysmateriaalia ja tietoa Intraan	- Materiaalin määrä ja laatu (itsearviointi) - Sivustolla kävijöiden määrä	- Anna Erkamo Toteutuksen tukena - Osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi

Yhdyspinta- ja sidosryhmäyhteistyö

Tehtävä	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Järjestöasiakirjan jalkauttaminen ja siitä viestiminen	Järjestötoiminnan näkyvyyden lisääntyminen –kyselyt/itsearviointi	Anna Erkamo
Järjestöavustusprosessin kehittäminen	Uusien järjestöavustusten periaatteiden ja kriteerien päivitys hyväksytty ja käytössä k/e	- Anna Erkamo - Hyte- ja osallisuusyksikkö
Asiantuntijatuki Ikä iloiten –hankkeen työntekijöille	Kts. hankeraportointi	- Anna Erkamo - Hyte- ja osallisuusyksikkö
Ulkoisten sidosryhmien osaamisen tukeminen koulutusmateriaalin avulla	Koulutusmateriaalia tuotettu k/e	- Anna Erkamo - Hyte- ja osallisuusyksikkö

Henkilöstöosallisuus

Tehtävä	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Osaamisen vahvistaminen Lähijohtajien tietoisuuden lisääminen henkilöstön osallistamisesta	Itsearviointi	Johanna Koskela
Kehittämisideoiden jatkuvan konseptin lanseeraus (Ideakirstu)	Jätetyt ideat ja kommentit	Johanna Koskela ja Jenni Ylisaari
Yhteistoiminnan kehittäminen Toimialakohtaisten yhteistyöryhmien toiminnan kehittäminen	Itsearviointi	Mika Lindgren

Viestintä

Tehtävä	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Toimialojen osallisuutta edistävän viestinnän tukeminen	• Itsearviointi	• Suvi Turunen
Viestiminen osallistumisen mahdollisuuksista, toteutumisesta ja tuloksista palvelujen käyttäjille, hyvinvointialueen asukkaille sekä henkilöstölle.	• Itsearviointi	• Suvi Turunen • Johanna Koskela
Verkkosivujen saavutettavuuden jatkuva kehittäminen	• Saavutettavuuden seuranta Siteimprove-järjestelmällä. • Saavutettavuus-auditointi tehty vuoden 2025 aikana.	• Karoliina Kärkkäinen
Verkkosivujen englanninkielinen versio, palvelutietojen minimiversio julkaistaan vuoden 2025 aikana.	• Englanninkielinen versio k/e	• Karoliina Kärkkäinen
Palvelujen esteettömyystietojen keräämisen valmistelu.	• Valmistelu käynnistetty k/e	• Karoliina Kärkkäinen

Kohti vuotta 2026 – Uusi osallisuusohjelma

- Uuden osallisuusohjelman valmistelutyö käynnistetään syksyn 2025 aikana
- Valmistelutyön pohjana käytettävä tieto esim.
 - Osallisuusohjelma – Jokaisen Oma Häme
 - Toimeenpanosuunnitelmat ja niiden raportoinnit vuosilta 2024 ja 2025
 - Seurantatieto
 - Kansallinen ohjaus ja sieltä nouseva tieto
- Uuden osallisuusohjelman valmistelua koordinoi osallisuus- ja yhdenvertaisuustiimi. Valmisteluun pyydetään mukaan keskeisiä yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä

Kiitos!

